Раслыйм:
«Сәләт» ТРЯИФ
Генераль директоры
Җ.Ш. Сөләйманов

____
“02” апрель, 2021 ел

«Arts Biler Forum» Форумын үткәрү турында

НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

«Arts Biler Forum» Форум (алга таба – Форум) беренче тапкыр 2018-нче елда оештырыла. Быел традицион рәвештә Биләрдә дәүләт тарихи-археологик музей-тыюлыгы территориясендә Татарстан Республикасы Президенты Рөстәм Нургали улы Миңнеханов ярдәме белән X Халыкара «Сәләт» яшьләр белем бирү форумының икенче сменасы буларак үткәрелә.

Форум катнашучыларга иҗат лабораторияләре кысаларында уникаль белем һәм экспертлардан тәкъдимнәр алу, үзләрен белем бирү һәм мәдәни программасында күрсәтә алу, башка катнашучылар һәм экспертлар белән профессиональ мәдәни элемтәләр булдыру, төрле юнәлешләр һәм жанр үзенчәлекләре белән, шулай ук, сайлап алынган юнәлеш кысаларында яңа тенденцияләр белән танышу, киләчәк үсешкә этәргеч алу өчен мөмкинлекләр мохите булдыру максатыннан оештырыла.

Форум Татарстан Республикасы «Сәләт» яшьләр иҗтимагый фонды, Татарстан Республикасы яшьләр эшләре министрлыгы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы белән берлектә оештырыла.

Форумны үткәрү өчен оештыручылар һәм чакырылган экспертлар арасыннан һәр этапны әзерләү һәм үткәрүне гамәлгә ашыручы Форумның башкарма дирекциясе (алга таба – Дирекция) төзелә.

2. Форумның максатлары һәм бурычлары

Форумның төп максаты булып сәләтле балаларның, яшьләрнең, остазларның музыка, бию һәм театр сәнгате өлкәсендә иҗади потенциалын үстерү, ачу, гамәлгә ашыру платформасын булдыру санала.

Форум бурычлары:

- музыка, бию һәм театр сәнгате өлкәсендә сәләтле балаларны, яшьләрне ачыклау;

- иҗат белән кызыксынучы яшьләрне берләштерә, үстерә, рухи һәм мәдәни яктан баета торган мохит булдыру;
- милли мәдәниятне, гореф-гадәтләрне һәм татар телен саклап калу, үстерү һәм популярлаштыру;
- музыка, бию һәм театр сәнгате өлкәсендә катнашучыларның осталыгын арттыру;
- катнашучыларда иҗади эшчәнлеккә карата кызыксынуны ныгыту;
- катнашучыларның сайлап алынган юнәлештә кызыксынуларын арттыру;
- иҗади эшчәнлекнең төрле юнәлешләрен һәм жанрларын яшьләр арасында популярлаштыру;
- иҗади коллективлар һәм башкаручылар арасында һөнәри, мәдәни элемтәләр булдыру һәм ныгыту;
- проектта катнашучыларның һәм экспертларның үзара хезмәттәшлеге өчен мәйданчык булдыру;
- Татарстан Республикасы иҗади генофондын саклау һәм үстерү.

3. Форумны үткәрү этаплары

Форум 3 этапта үткәрелә:

1 нче этап – «Катнашучылардан гаризалар кабул итү»: **2021-нче елның 5-нче апреленнән 14-нче маена** кадәр. Гаризалар www.selet.biz сайтында кабул ителә.

2 нче этап – «Читтән торып сайлап алу этабы»: **2021-нче елның 20-нче маеннан 30-нчы маена** кадәр. Эспертлар комиссиясе катнашучыларны Форумга тапшырылган гариза, күрсәтелгән казанышлар һәм видеоязмалар нигезендә сайлап ала.

3 нче этап – «Төп этап. Форумда катнашу»: **2021-нче елның 26-нчы июненнән 1-нче июленә кадәр.** Форумның остаханәләр, тренинглар, иҗади очрашулар, түгәрәк өстәлләр үз эченә алган белем бирү, **иҗади лабораторияләр**, мәдәни программасында катнашу.

4. Форумда катнашу шартлары

4.1. Форумда аерым башкаручылар һәм коллективлар катнаша ала. Катнашучыларның яше – 12 яшьтән алып 22 яшькә кадәр. Бию юнәлеше һәм театр юнәлеше коллективларында катнашучыларның яше 12 яшьтән кече һәм 22 яшьтән өлкән була ала, мондый очракта коллективның әлеге катнашучылары 25%тан күбрәк булырга тиеш түгел. Музыка коллективларында катнашучыларның яшь чикләүләре катгый рәвештә билгеләнә - 12 яшьтән өлкән булу шарт.

4.2. Форумда катнашу өчен www.selet.biz сайтында билгеләнгән үрнәктәге гариза җибәрелә. Һәр иҗади номерга аерым гариза тутырыла. Гаризаның һәр соравына җавап бирү зарур. Катнашучылар гаризага карап сайлап алыначаклар.

4.2.1. Иҗади номерның (һәр юнәлеш өчен дә: бию, музыка, театр) һәм спектакльнең (театр юнәлеше коллективлары спектакль куйган очракта) видеоязмасын җибәрергә кирәк. (Спектакль булган очракта, аның дәвамлыгы 1 сәгать тә 30 минуттан артмаска тиеш.) Моның өчен видеоязманы Инстаграм, YouTube, Google Диск яисә башка интернет челтәре мөмкинлекләрен кулланып урнаштырырга һәм аның сылтамасын гаризада күрсәтергә кирәк. Видеоязмалар сайлап алу этабында исәпкә алыначак.

4.3. Форумга гариза тутырган очракта, башкаручылар һәм коллективлар аларның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә рөхсәт бирәләр.

4.4. Форумда катнашучыларны Дирекция сайлап ала.

4.5. Форумның төп этабында катнашыр өчен рәсми чакыру алган башкаручылар һәм коллективлар чакырыла. Катнашучыларның исемлеге гаризаларны кабул итү тәмамланганнан соң, 2 атна эчендә selet.biz сайтында урнаштырыла.

4.6. Катнашучылар Форумга китү пунктына мөстәкыйль рәвештә киләләр. Форумга бару өчен төгәл җыелу вакыты, урыны өстәмә рәвештә хәбәр ителәчәк.

4.7. Форумда, төп этапта, һәр катнашучының үзе белән түбәндәге документлар булырга тиеш:

- РФ паспорт копиясе (2, 3, 5 бит) яки туу турында таныклык;
- 159/У формадагы медицина белешмәсе;
- мәҗбүри медицина иминияте полисы күчермәсе;
- өйдә инфекцияләр юклыгы турында белешмә (Форумга килгәнче 3 көн алдан бирелә).

4.8. Сәхнә костюмнарын, реквизитларны Форумга алып килергә кирәкми. Катнашучы аларны Форумга алып килгән очракта җаваплылыкны үз өстенә ала.

4.9. Музыка юнәлешендә катнашучыларга музыка коралы кирәк булган очракта катнашучылар музыка коралларын Форумга үзләре белән алып килергә тиешләр. Бу очракта катнашучы музыка коралы өчен җаваплылыкны үз өстенә ала.

4.10. Форумда катнашу бушлай.

4.11. Форумда катнашучылар туклану, чатырларда урнашу, шулай ук махсус фирмалы раздаткалар белән тәэмин ителәчәк.

4.12. Катнашучылар әлеге нигезләмәнең барлык шартларын да үтәргә тиеш. Этик нормаларны бозучы катнашучылар Форумның башкарма Дирекциясе карары белән, кайсы этап булуга карамастан, Форумда катнашудан читләштерәләр.

5. Катнашучылар өчен юнәлешләр, бәяләү критерийлары һәм таләпләр

5.1. Бию юнәлеше.

5.1.1. Түбәндәге яшь категорияләрендә уза:

- 1-нче төркем: 12-14 яшь;

- 2-нче төркем: 15-18 яшь;

- 3-нче төркем: 19-22 яшь.

5.1.2. Коллектив һәр яшь категориясендә бары тик бер яшь төркемен генә тәкъдим итә ала.

5.1.3. Форумда, иҗади лабораторияләрнең катнашучыларын билгеләү өчен, остаханәләр оештырылачак. Остаханәләр нәтиҗәләре буенча остазлар катнашучыларны сайлап алып, үз командаларын туплый. Остазларның иҗади лабораторияләренә үтмәгән катнашучылар Форумның Татарстан Республикасы һәм Рәсәйнең әйдәп баручы хореографлары һәм биючеләре тарафыннан әзерләнгән уку-укыту программасында белем алачак.

5.1.4. Бәяләү критерийлары:

- башкару техникасы;
- артистлык осталыгы, хиссияте;
- оригинальлеге һәм үзенчәлеклеге;
- музыкаль һәм сәнгати төзелеше.

5.2. Музыка юнәлеше.

5.2.1. Түбәндәге яшь категорияләрендә уза:

- 1-нче төркем: 12-15 яшь;
- 2-нче төркем: 16-19 яшь;
- 3-нче төркем: 20-22 яшь.

5.2.2. Үз эченә түбәндәге номинацияләрне ала:

- «Эстрада/джаз вокалы» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль);
- «Татар халык җыры стилизациясе» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль);
- «Халык вокалы» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль);
- «Академик вокал» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль);
- «Автор җыры»;
- «Музыка уен коралында уйнау»;
- «Вокал-инструменталь ансамбль» (соло, кече форма – дуэт һәм трио, ансамбль).

5.2.3. Башкаручы яки коллектив бары тик бер номинациядә генә катнаша ала. Номерның дәвамлылыгы 2 минуттан артмаска тиеш. Регламент үтәлмәгән очракта Дирекция чыгыш ясауны туктата ала.

5.2.4. Барлык әсәрләр дә татар телендә башкарыла.

5.2.5. Иҗади лабораторияләрдә катнашучыларны билгеләү өчен тыңлаулар оештырылачак, анда һәр куратор үз командасын алга таба эшләү өчен формалаштырачак. Лабораториядә сайлап алынмаган катнашучылар форумның уку-укыту программасында катнаша алачак, ул Татарстан Республикасының һәм Россиянең әйдәп баручы җырчылары һәм музыкантларыннан остаханәләрне үз эченә ала.

5.2.6. Бәяләү критерийлары:

- музыкальлек, артистлык осталыгы, музыкаль әсәрнең сәнгать трактовкасы;
- интонация чисталыгы һәм яңгырау сыйфаты;
- тембр матурлылыгы һәм тавыш көче;
- сәхнә культурасы;
- башкаручы осталыгы.

5.3. Театраль юнәлеш.

5.3.1. Түбәндәге яшь категорияләрендә уза:

- 1-нче төркем: 12-14 яшь;
- 2-нче төркем: 15-18 яшь;
- 3-нче төркем: 19-22 яшь.

5.3.2. Үз эченә түбәндәге номинацияләрне ала: «Нәфис сүз» һәм «Театр драма сәнгате»

5.3.2.1. **«Нәфис сүз»** (соло, иҗади коллектив).

5.3.2.1.1. Катнашучылар ирекле формада 1 әсәр тәкъдим итәләр: чәчмә әсәр, поэзия, авторлык әсәре, әдәби-музыкаль композиция. Номер озынлыгы 5 минуттан артмаска тиеш. Әдәби-музыкаль композиция – 8 минуттан артык түгел.

5.3.2.1.2. Әсәрләр татар телендә башкарыла яисә татар теленнән тәрҗемә була ала.

5.3.2.1.3. Бәяләү критерийлары:

- әсәр темасын ачуда тулылык һәм тәэсирлелек;
- артистлык осталыгы, сәнгать образын ачу, башкару дәрәҗәсе;
- дикция;
- башкару осталылыгы;
- оригинальлек, тәэсирлелек, хиссилек;
- башкарыла торган әсәрнең катлаулылыгы;
- композицион карар;
- репертуарның башкаручыларның яшь үзенчәлекләренә туры килүе.

5.3.2.2. **«Театр драма сәнгате»** (соло һәм иҗади коллектив).

5.3.2.2.1. Тәкъдим итү формасы ирекле: моноспектакль, заманча һәм классик авторларның драматик өзекләре, шул исәптән дөнья драматургиясе авторлары, театрның кече формалары – скетч, пародия, оперетта. Һәрбер номерның дәвамлылыгы 15 минуттан кыскарак һәм 1 сәгать тә 30 минуттан озынрак булмаска тиеш.

5.3.2.2.2. Чыгыш ясау татар телендә, татар теленнән русчага тәрҗемә белән була ала. Шулай ук татар телендә булмаган, әмма татар мәдәниятен күрсәткән әсәрләр белән дә чыгыш ясарга мөмкин.

5.3.2.2.3. Иҗади лабораторияләрдә катнашучыларны билгеләү өчен кураторлар остаханәләр оештырачак, нәтиҗәдә һәр куратор үз командасын туплый. Лабораториягә сайлап

алуны узмаган катнашучылар Форумның уку-укыту программасында катнаша алачак, ул Татарстан Республикасының һәм Россиянең әйдәп баручы театр әһелләре җитәкләгән остаханәләр рәвешендә оештырылачак.

5.3.2.2.4. Бәяләү критерийлары:

- әсәр темасын ачуда тулылык һәм тәэсирлелек;
- артистлык осталыгы, сәнгать образын ачу, башкару дәрәҗәсе;
- дикция;
- башкару осталыгы;
- оригинальлек, тәэсирлелек, индивидуальлек;
- башкарыла торган әсәрнең катлаулылыгы;
- композиционн карар;
- репертуарның башкаручыларның яшь үзенчәлекләренә туры килүе.

5.4. Форумда катнашучыларга түбәндәге техник таләпләр куела:

- фонограмма USB хәтер җайланмасында гына саклана;
- барлык фонограммаларда башкаручының исеме, фамилиясе, коллектив исеме, номинация, яшь төркеме, әсәр исеме күрсәтелергә тиеш (мәсәлән: «Нур» вокал ансамбле, академик вокал, 2-нче төркем: 16-19 яшь, «Казан»). Бию юнәлеше катнашучыларына номинацияне һәм концерт номеры исемен күрсәтергә кирәкми;
- «плюс»ка, ягъни фонограммага кушылып җырлау тыела;
- бэк-вокал партияләрен керткән, вокалист көен кабатлаучы фонограмма куллану тыела.

5.5. Төрле яшьтәге коллективларда яшь категориясе 75%/25% чагыштырмасыннан чыгып билгеләнә.

6. Иҗади лабораторияләр эшчәнлеге, аларда катнашу таләпләре

6.1. Форумның уку-укыту программасы кысаларында һәр юнәлеш өчен («бию юнәлеше», «музыка юнәлеше», «театр юнәлеше») иҗади лабораторияләр эшләячәк.

6.2. Һәр юнәлешнең үз экспертлары бар, шулай итеп, һәр юнәлеш кысаларында берничә лаборатория эшләячәк.

6.3. Иҗади лабораторияләргә катнашучылар остазлар тарафыннан мастер-класслар нигезендә (бию юнәлеше, театр юнәлеше) һәм чыгыш ясау (музыка юнәлеше) нигезендә сайланып алыначаклар. Катнашучылар арасында аерым (индивидуаль) башкаручылар, коллективлар һәм коллективлардан сайланып алынган берничә катнашучы була ала (бу экспертлар төркеме карамагында).

6.4. Һәр эксперт үзе сайлап алган төркем белән эшләячәк.

6.5. Һәр лаборатория үзенең иҗади эшен Форумның гала-концертында күрсәтәчәк.

7. Форум дирекциясе

Дирекция Форумны әзерләү һәм уздыру өчен җаваплы.

Дирекция составы Халыкара «Сәләт» яшьләр белем бирү форумының оештыру комитеты әгъзалары, чакырылган экспертлар арасыннан төзелә һәм «Сәләт» ТРЯИФ генераль директоры тарафыннан раслана.

Форумны әзерләү һәм үткәрү буенча барлык оператив эшне Дирекция башкара:

- Форумның барлык этапларының административ тәэмин итә;
- Форум программасын әзерли һәм раслый;
- үткәрелү урынын һәм вакытын билгели;
- режиссер төркеменең составын раслый;
- Форум гала-концерты сценариясе һәм режиссурасын булдыру өчен җавап бирә;
- хәзерге Нигезләмәгә, «Сәләт» ТРЯИФ генераль директоры белән килешеп, өстәмәләр һәм үзгәрешләр кертергә хокуклы.

Форум Дирекциясенең контактлары:

тел.: +7 9276705671/+7 9870061392 (эш вакыты: с 9.00-20.00).

email: artsbilerforum@selet.biz

8. Форумның эксперт комиссиясе

Программа чараларын үткәрү өчен эксперт комиссиясе булдырыла.

Форумның эксперт комиссиясе составы Форум идеяләрен популярлаштыруга ярдәм итүче Татарстан Республикасы һәм Рәсәй Федерациясенең атказанган һәм танылган артистлары, актерлары, композиторлары, укытучылары, шагыйрьләре, продюсерлары, режиссерлары һәм башка иҗади элита вәкилләреннән төзелә.

Барлык катнашучылар да Халыкара «Сәләт» яшьләр белем бирү форумы катнашучысы дипломнары белән бүләкләнә.